

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: X, narozený X
zastoupený zákonným zástupcem X
oba bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Zuzanou Candigliota
sídlem Burešova 615/6, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2025, č. j. MPSV-2025/127840-916,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 11. 6. 2025, č. j. MPSV-2025/127840-916, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 10 140 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám advokátky Mgr. Zuzany Candigliota.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Liberci (dále jen „úřad práce“) přiznal žalobci nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ ode dne 1. 11. 2024 do 31. 10. 2026, a to na základě posudku o zdravotním stavu ze dne 4. 12. 2024. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobce je osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, ve smyslu § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Jde o zdravotní stav, který není uveden v příloze č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ale svým funkčním postižením odpovídá nebo je svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v odst. 2 písm. m) citované přílohy. Posudkový lékař vycházel ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího praktického lékaře X ze dne 25. 10. 2024, dalších nálezů odborných lékařů (zprávy z psychiatrické ambulance MUDr. X ze dne 4. 11. 2024 a ze dne 26. 1. 2023 a zprávy z ordinace klinické psychologie Mgr. X ze dne 2. 9. 2024), písemného vyjádření třídní učitelky a asistentky pedagoga ZŠ a MŠ X ze dne 6. 2. 2024 a spisové dokumentace Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“).
2. Žalobce napadl rozhodnutí úřadu práce odvoláním, v němž uvedl, že má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“. Konstatoval, že je nezletilou osobou se zdravotním postižením, která není schopná jakékoli mobility v exteriéru bez průvodce. Odkázal na lékařskou zprávu MUDr., psychiatricky pro děti a dorost, ze dne 4. 11. 2024. Z této zprávy vyplývá, že žalobce potřebuje průvodce, neboť z důvodu charakteru a tíže diagnóz není schopen samostatné orientace v exteriéru a je nutný dohled a doprovod druhé osoby ve veřejných dopravních prostředcích. Namítal, že v rozhodnutí úřadu práce není zdůvodněno, proč se rozhodnutí od stanoviska ošetřující dětské psychiatricky odchýlilo a z jakého důvodu nebyly shledány podmínky pro přiznání průkazu ZTP/P, tedy s průvodcem. Žalobce navrhoval, aby žalovaný rozhodnutí úřadu práce změnil tak, že se žalobci přiznává nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“.
3. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) v posudku ze dne 20. 5. 2025 po prostudování všech podkladů posoudila stav žalobce stejně jako posudkový lékař IPZS. Konstatovala, že nebylo prokázáno, že by funkční omezení vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu, s přihlédnutím k použití kompenzačních pomůcek, dosahovalo zvláště těžkého funkčního omezení pohyblivosti nebo orientace v rozsahu daném právní normou. Vzhledem k věku žalobce a léčbě je předpoklad příznivé stabilizace zdravotního stavu. Z tohoto důvodu stanovila posudková komise kontrolní lékařskou prohlídku na 31. 10. 2026. Posudková komise hodnotila tíži psychického postižení srovnatelně se zdravotním stavem uvedeným v odst. 2 písm. m) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb. Konstatovala, že nejde o zdravotní stav uvedený v bodě 3 citované přílohy, ani o zdravotní stav, který svým funkčním postižením odpovídá nebo je svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v bodě 3 uvedené přílohy. Žalovaný

napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí úřadu práce potvrdil a odvolání žalobce zamítl. Odkázal přitom na obsah posudku posudkové komise, z něhož vycházel. Podle žalovaného se posudek vypořádal se všemi podklady a lze jej považovat za úplný, objektivní a přesvědčivý. Z funkčně medicínského hlediska na podkladě objektivně prokázaných skutečností se u žalobce jedná maximálně o těžké funkční postižení pohyblivosti a orientace.

II. Žaloba

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou. Nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu. Tvrdil, že nejen z lékařských zpráv psychiatricky, ale také z celkové rodinné situace jasně vyplývá, že není schopen samostatné orientace v exteriéru a potřebuje neustálý dohled ve venkovních prostorech. Bez dohledu a doprovodu není schopen žádné mobility. Tento stav posudková komise nezohlednila, ani se s tímto tvrzením nevypořádala. Posudková komise opakuje, že zdravotní stav žalobce nespadá pod zvlášť těžké postižení, ale nevysvětluje, proč tam nespadá, ani se nevyjadřuje k lékařské zprávě psychiatricky ohledně nesamostatnosti žalobce. Posudková komise navíc zcela ignoruje, že zvlášť těžké funkční postižení orientace je splněno již v případě neschopnosti osoby orientovat se samostatně v exteriéru, což žalobce splňuje, a posudek to ani nevyvrací. Nepřiznání průkazu ZTP/P žalobci je v rozporu s obecnými zásadami uvedenými v čl. 3 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, a to se zásadou plného a účinného zapojení a začlenění postižených lidí do společnosti a se zásadou respektování důstojnosti a nezávislosti.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Zdůraznil, že lékařská zpráva psychiatricky MUDr. X ze dne 4. 11. 2024 byla posudkově zhodnocena. Z posudkového hlediska nebylo prokázáno, že by funkční omezení vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu, a to s přihlédnutím k použití kompenzačních pomůcek, dosahovalo zvlášť těžkého funkčního omezení pohyblivosti nebo orientace v rozsahu daném platnou právní normou. V rámci posudkového zhodnocení posudkoví lékaři nepřebírají závěry z jednotlivých lékařských zpráv bez dalšího, ale naopak srovnávají objektivizovaný lékařský nález o zdravotním stavu tam zjištěný s posudkově medicínskými kritérii stanovenými pro daný druh nároku. Dle žalovaného se posudková komise vypořádala se všemi namítanými skutečnostmi. Skutečnosti uváděné v žalobě při svém hodnocení brala v potaz a posudkově je zhodnotila. Na základě tohoto posouzení dospěla k závěru, že se v případě žalobce jedná o osobu, která splňuje podmínky pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením označeného symbolem „ZTP“.
5. K tvrzení žalovaného, že lékařská zpráva psychiatricky byla posudkově zhodnocena, žalobce v replice zopakoval, že posudek se se závěrem psychiatricky vůbec nevypořádal a nezohlednil ani celkovou rodinnou situaci žalobce. Žalobce není schopen pohybovat se ani ve známých budovách, nedokáže si dojít samostatně na WC na veřejném místě a není schopen samostatné dopravy ve veřejných prostředcích.

IV. Posouzení krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s.
7. Podle § 34 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.
8. Podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.
9. Podle § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.
10. Podle § 34b odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. se při posuzování schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením hodnotí: a) zdravotní stav a funkční schopnosti fyzické osoby, b) zda jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, c) zda jde o podstatné omezení schopnosti pohyblivosti nebo orientace a závažnost funkčního postižení.
11. Prováděcím právním předpisem stanovujícím zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace, je vyhláška č. 388/2011 Sb.
12. Podle přílohy č. 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat mimo jiné psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru; u středně těžkého stupně autistické poruchy s nápadnými deficity ve verbální a nonverbální komunikaci, značně abnormálním nebo rušivým chováním, s výrazně redukovanou nebo výrazně abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí [písm. m)].
13. Podle přílohy č. 4 odst. 3 prováděcí vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvlášť těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace považovat mimo jiné psychické postižení se ztrátou

duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace; u těžkého stupně autistické poruchy s těžkou poruchou verbální a nonverbální komunikace, těžce abnormálním nebo rušivým chováním, s minimální odpovědí nebo těžce abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí [písm. m]).

14. Podle § 34b odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. se při posuzování podstatného omezení schopnosti pohyblivosti a orientace u zdravotního stavu, který není uveden v prováděcím právním předpise, hodnotí, kterému ze zdravotních stavů v něm uvedených funkční postižení odpovídá nebo je s ním funkčními důsledky srovnatelné.
15. Soud nejprve konstatuje, že pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu, jde o odbornou medicínskou otázku, kterou si nemůže soud a v zásadě ani správní orgán posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace sám, a proto se musí spoléhat na posudky předkládané k tomu kvalifikovanými odborníky – posudkovými lékaři. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení či důchodového pojištění. Ani těmto odborným posudkům však nemůže správní orgán či soud slepě věřit, nýbrž je musí hodnotit jako každý jiný důkaz. Posudkový závěr musí být vždy náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení nároku na příslušný průkaz osoby se zdravotním postižením závisí především (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
16. V posudku je tak nutno zhodnotit nejenom celkový zdravotní stav, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání průkazu osoby zdravotně postižené. Posudek je ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, a proto se klade zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Posudek se musí vypořádat se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodit závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). V případě rozporných závěrů musí být tyto rozpory přesvědčivě vysvětleny (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37).
17. Krajský soud zhodnotil lékařský posudek posudkové komise po stránce naplnění zákonných požadavků a dospěl k závěru, že žalobcova námitka je důvodná. Žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí namítal, že z lékařské zprávy MUDr. X, psychiatricky pro děti a dorost, ze dne 4. 11. 2024, vyplývá, že potřebuje průvodce, neboť z důvodu charakteru a tíže diagnóz není schopen samostatné orientace v exteriéru a je nutný dohled a doprovod druhé osoby ve veřejných dopravních prostředcích. Tvrdil, že v rozhodnutí úřadu práce není zdůvodněno, proč se rozhodnutí od stanoviska ošetřující dětské psychiatricky odchýlilo. I

když se jednalo o stěžejní námitku uplatněnou v odvolání, posudková komise na ni nijak konkrétně nereagovala. Z posudku je sice zřejmé, že citovanou lékařskou zprávu měla k dispozici, jak ji však hodnotila, již z posudku seznat nelze. Je na posudkové komisi, aby se ke zprávě psychiatricky jasně vyjádřila s ohledem na další skutková zjištění. V nyní posuzovaném případě se ale posudková komise omezila bez bližšího zdůvodnění pouze na konstatování, že „[...] nebylo prokázáno, že by funkční omezení vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu (a to s přihlédnutím k použití kompenzačních pomůcek) dosahovalo zvlášť těžkého funkčního omezení pohyblivosti nebo orientace v rozsahu daném platnou právní normou“.

18. Soudu tak nezbyvá než uzavřít, že již z tohoto důvodu posudek posudkové nesplňuje požadavek jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti, neboť posudková komise se dostatečně nevypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobce namítal (viz např. rozsudky NSS ze dne 5. 6. 2013, č. j. 3 Ads 74/2012-16, ze dne 2. 7 2014, č. j. 3 Ads 108/2013-19, a ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50). Jelikož žalovaný o tento posudek opřel napadené rozhodnutí, je řízení stiženo vadou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, který vyžaduje zásadní doplnění. Napadené rozhodnutí je taktéž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný v něm převzal závěry posudkové komise a shora uvedenou námitku žalobce ani sám nijak nevypořádal. Obojí je samo o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].

V. Závěr a náklady řízení

19. S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný zejména nechá doplnit posouzení žalobcova zdravotního stavu posudkovou komisí. Posudková komise se pak řádně vypořádá se závěry lékařské zprávy MUDr. X, na kterou žalobce upozornil, a s ohledem na další skutková zjištění ji řádně vyhodnotí podle kritérií uvedených v § 34 odst. 3 a 4 zákona o poskytování dávek.
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
21. V souzené věci byl žalobce úspěšný a má tak právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce je od placení soudního poplatku ze zákona osvobozen. Za jeho účelně vynaložené náklady v tomto řízení proto krajský soud považoval pouze mimosmluvní odměnu jeho zástupce. Ta sestává z celkem dvou úkonů právní služby: 1/ převzetí a příprava zastoupení, 2/ podání žaloby. Za tyto úkony činí odměna 2 x 4 620 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT“)]. Soud nepovažoval za účelně provedený úkon právní služby sepsání repliky ze dne 21. 11. 2025, neboť toto podání nepřineslo nic nového. K odměně za úkony právní služby je nutné připočíst paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony po 450 Kč [§ 13 odst. 4 AT]. Odměna zástupce žalobce činí 10 140 Kč. Žalovaný je proto povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky Mgr. Zuzany Candigliota.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 15. prosince 2025

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně